Summa perutilis. d. Goſredi. ſuper titu. Decreta.

Primus liber

¶ De ſumma trinitate ⁊ fide catholica. ii.
¶ De conſtitutionibus.
¶ De reſcriptis.
¶ De conſuetudine. iiij.
¶ De poſtulatione prelatorum.
¶ De electione ⁊ electi poteſtate. v.
¶ De tranſlatione prelatorum. vij.
¶ De auctoritate ⁊ vſu pallij.
¶ De renunciatione. viij.
¶ De ſupplenda neglig. prelatorum.
¶ De tempoꝛibus ordinationum ⁊ qualitate ordinandorum.
¶ De ſcrutinio in ordine faciendo. xij.
¶ De ordinatis ab epiſcopo qui renunciauit epiſcopatui.
¶ De etate ⁊ qualitate ⁊ ordine preficiendorum.
¶ De ſacra vnctione. xiij.
¶ De ſacris non iterandis. xiiij.
¶ De filiis preſbyterorum ordinandis vel non.
¶ De ſeruis non ordinandis ⁊ eorum manumiſſione. xv.
¶ De obligatis ad ratiocinia ordinandis vel non. xvi.
¶ De corpore viciatis ordinandis vel non.
¶ De bigamis non ordinandis.
¶ De clericis peregrinis. xvii.
¶ De officio archidyaconi.
¶ De officio archipreſbyteri. xviii.
¶ De officio primicerij.
¶ De officio ſacriſte.
¶ De officio cuſtodis.
¶ De officio vicarii.
¶ De officio ⁊ poteſtate iudicis delegati. xix.
¶ De officio legati. xxi.
¶ De officio iudicis ordinarii. xxii
¶ De officio iudicis. xxiij.
¶ De maioritate ⁊ obedientia.
¶ De treuga ⁊ pace. xxiiij.
¶ De pactis.
¶ De tranſactionibus.
¶ De poſtulando. xxv.
¶ De procuratoribus. xxvi.
¶ De ſyndico. xxvii.
¶ De his que vi metuſue cauſa fiunt.
¶ De reſtitutione in integrum. xxviii.
¶ De alienatione iudicii mutandi cauſa facta. xxix.
¶ De arbitris.

Secundus liber

¶ De iudiciis. xxx.
¶ De foro competenti. xxxi.
¶ De libelli oblatione. xxxii.
¶ De mutuis petitionibus. xxxiij.
¶ De litis conteſtatione.
¶ Ut lite non conteſtata non procedatur ad teſtium receptionem vel ad ſententiam diffinitiuam. xxxiiij.
¶ De iuramento calumnie. xxxv.
¶ De dilationibus.
¶ De feriis. xxxvi.
¶ De ordine cognitionum.
¶ De pluribus petitionibus. xxxvii.
¶ De cauſa poſſeſſionis ⁊ proprietatis.
¶ De reſtitutione ſpoliatorum. xxxviii
¶ De dolo ⁊ contumacia. xxxix
¶ De eo qui mittitur in poſſeſſionem cauſa rei ſeruande. xl.
¶ Ut lite pendente nihil innouetur.
¶ De ſequeſtratione poſſeſſionum ⁊ fructuum.
¶ De confeſſis. xli.
¶ De probationibus.
¶ De teſtibus ⁊ atteſtationibus. xlii
¶ De teſtibus cogendis vel non. xliii.
¶ De fide inſtrumentorum. xliiij.
¶ De preſumptionibus. xlv.
¶ De iureiurando.
¶ De exceptionibus.
¶ De preſcriptionibus. xlvi.
¶ De ſententia ⁊ re iudicata. xlvii.
¶ De appellationibus recuſationibus ⁊ relationibus. xlviii.
¶ De clericis peregrinantibus. xlix.
¶ De confirmatione vtili vel inutili. l.

Tertius liber

¶ De vita ⁊ honeſtate clericorum.
¶ De cohabitatione clericorum ⁊ mulierum.
¶ De clericis coniugatis.
¶ De clericis non reſidentibus in eccleſia vel prebenda. li.
¶ De prebendis ⁊ dignitatibus
¶ De clerico egrotante.
¶ De inſtitutionibus. lii.
¶ De conceſſione prebende ⁊ eccleſie non vacantis.
¶ Ne ſede vacante aliquid innouetur.
¶ De his que fiunt a prelato ſine conſenſu capituli.
¶ De his que fiunt a maiori parte capituli.
¶ Ut eccleſiaſtica beneficia ſine diminutione conferantur. liij.
¶ De rebus eccleſie alienandis vel non.
¶ De precariis.
¶ De commodato.
¶ De depoſito. liiij.
¶ De emptione ⁊ venditione.
¶ De locato ⁊ conducto. lv.
¶ De rerum permutatione.
¶ De feudis.
¶ De pignoribus ⁊ aliis cautionibus.
¶ De fideiuſſoribus. lvi.
¶ De ſolutionibus.
¶ De donationibus.
¶ De peculio clericorum. lvii.
¶ De teſtamentis ⁊ vltimis voluntatibus.
¶ De ſucceſſionibus ab inteſtato. lviii.
¶ De ſepulturis.
¶ De parrochiis ⁊ alienis parrochianis.
¶ De decimis ⁊ oblationibus.
¶ De regularibus ⁊ tranſeuntibus ad religionem. lx.
¶ De conuerſione coniugatorum.
¶ De conuerſione infidelium. lxi.
¶ De voto ⁊ voti redemptione.
¶ De ſtatu monachorum ⁊ canonicorum regularium. lxii.
¶ De religioſis domibus vt epiſcopo ſint ſubiecte.
¶ De capellis monachorum ⁊ aliorum religioſorum.
¶ De iure patronatus. lxiij.
¶ De cenſibus exactionibus ⁊ procurationibus.
¶ De conſecratione eccleſie vel altaris. lxiiij.
¶ De celebratione miſſarum ſacro euchariſtie ⁊ diuinis officiis.
¶ De baptiſmo ⁊ eius effectu. lxv.
¶ De preſbytero non baptizato. lxvi
¶ De cuſtodia euchariſtie criſmatis ⁊ aliorum ſacrorum.
¶ De reliquiis ⁊ veneratione ſanctorum.
¶ De obſeruatione ieiuniorum.
¶ De purificatione poſt partum.
¶ De eccleſiis edificandis vel reparandis. lxvii.
¶ De immunitate eccleſiarum cymiterii ⁊ rerum ad eas pertinentium.
¶ Ne clerici vel monachi ſecularibus negociis ſe immiſceant.

Quartus liber

¶ De ſponſalibus ⁊ matrimoniis. lxviii.
¶ De deſponſatione impuberum. lxix.
¶ De clandeſtina deſponſatione. lxx
¶ De ſponſa duorum.
¶ De conditionibus appoſitis in deſponſatione vel in aliis contractibus.
¶ Qui clerici vel vouentes matrimonium contrahere poſſunt. lxxi.
¶ De eo qui duxit in matrimonium quam polluit per adulterium.
¶ De coniugio leproſorum.
¶ De coniugio ſeruorum.
¶ De natis ex libero ventre. lxxii.
¶ De cognatione ſpirituali.
¶ De cognatione legali.
¶ De eo qui cognouit conſanguineam vxoris ſue vel ſponſe.
¶ De conſanguinitate ⁊ affinitate. lxxiii.
¶ De frigidis ⁊ maleficiatis ⁊ impotentia coeundi. lxxiiii.
¶ De matrimonio contracto contra interdictum eccleſie.
¶ Qui filii ſint legitimi. lxxv.
¶ Qui matrimonium accuſare poſſunt vel contra illud teſtificari.
¶ De diuortiis. lxxvi.
¶ De donationibus inter virum ⁊ vxorem ⁊ de dote poſt diuortium reſtituenda.
¶ De ſecundis nuptiis. lxxvii.

Quintus liber.

¶ De accuſationibus inquiſitionibus ⁊ denunciationibus.
¶ De calumniatoribus. lxxix.
¶ De ſymonia, ⁊ ne aliquid pro ſpiritualibus exigatur vel promittatur.
¶ Ne prelati vices ſuas vel eccleſias ſub annuo cenſu concedant. lxxx.
¶ De magiſtris ⁊ ne aliquid exigatur pro licentia docendi. lxxxi.
¶ De iudeis ⁊ ſaracenis ⁊ eorum ſeruis.
¶ De hereticis. lxxxii.
¶ De ſciſmaticis.
¶ De apoſtatis ⁊ reiterantibus baptiſma.
¶ De his qui filios occiderunt. lxxxiii.
¶ De infantibus ⁊ languidis expoſitis.
¶ De homicidio voluntario vel caſuali.
¶ De torneamentis. lxxxiiii.
¶ De clericis pugnantibus in duello. lxxxv.
¶ De ſagittariis.
¶ De adulteriis ⁊ ſtupro.
¶ De raptoribus incendiariis ⁊ violatoribus eccleſiarum. lxxxvi.
¶ De furtis.
¶ De vſuris.
¶ De crimine falſi. lxxxvii.
¶ De ſortilegiis. lxxxix.
¶ De colluſione.
¶ De delictis puerorum.
¶ De clerico venatore.
¶ De clerico percuſſore. xc.
¶ De maledicis.
¶ De clerico excommunicato depoſito vel interdicto miniſtrante.
¶ De clerico non ordinato miniſtrante.
¶ De clerico per ſaltum promoto. xci.
¶ De eo qui furtiue ordinem ſuſcepit.
¶ De exceſſibus prelatorum ⁊ ſubditorum.
¶ De noui operis nunciatione.
¶ De priuilegiis ⁊ exceſſibus priuilegiatorum.
¶ De purgatione canonica. xcii.
¶ De purgatione vulgari. xciii.
¶ De iniuriis ⁊ damno dato.
¶ De penis.
¶ De penitentiis ⁊ remiſſionibus. xciiii.
¶ De ſententia excommunicationis. xcv.
¶ De verborum ſignificatione. xcviii.
¶ De regulis iuris. xcix.

Finis.

¶ Incipit ſūma ſuper titulos decretalium cōpilata a magiſtro Goff. de Trano dñi pape ſubdyacono ⁊ Capellano.

G

Gloſarum diuer

ſitas intelligentiā textus nō nunq̄ obtenebrat. ⁊ du₃ per eas. l. ⁊. ā. diſcurritur ſtudentis diſtrahit animus. hebetat ingeniu₃ ⁊ quaſi labyrintum lector ingreſſus ⁊ p̄cisis itra rebus inuolutus laqueos videt vndiq₃. larus pertimeſcit virū q₃ ⁊ quo diuertat ignorat vt qui prius incertus fuerat i certior relinquatur. Idcirco ego Goffredus de Trano dñi Pape ſubdyaconus ⁊ capellanus tam frequentibus q̄₃ deuotis ſcholarium precibus exhortatus. ac officialium romane Curie inſtantia prouocatus. ad cōem vtilitatem ⁊ eorum maxime qui Iuris canonici ſunt alūni. quo₃ profectū libenter proſequor ⁊ amplector. Super rubricis decretalium ſummā aggredior. de illius auxilio ſperans q dat affluēter ⁊ nō improperat. qui dixit. Aperi os tuum ⁊ ego ad implebo illud. A quo oīs modus locutionis procedit ⁊ quelibet decore pnūciationis veritas ſumpſit exordium. In quo oīs rō ſuperne ſcientie vel terrene creature conſiſtit. ex quo ⁊ qui eo₃ caput accreſcit ⁊ origo. In eo enim perfecta virtus ⁊ ſapiētia inuenitur. In hoc igitur opere plene inuenies quicqd alibi ſparſum queris. In hoc in ſuis tractatibus oīa decidētur. Etiam rudes in iure canonico q̄₃ prouecti poſſunt tenentes cathedras magiſtrales vias inueniēt luminoſas. p quas data copia diſſerēdi errores eliminabunt antiquos. ⁊ reprobas opiniones veterū cōfutabunt. Hic iudices animarū ſalubria querēt conſilia hic ſub certis rubricis inueniēt ex quibus cauſis irregularitas diſpenſabilis vel indiſpenſabilis incurratur. ⁊ p quos valeat diſpenſari. qualiter ꝯſideratis criminibus ⁊ circūſtantiis peccato₃ adhibeantur remedia cōſcientiis ſauciatis. Hic prelati ⁊ alii forenſes iudices inſtruūtur q̄ꝰ pro tribunali oporteat iudicare. Vt q₃ qr nouū ⁊ ab aliis intēptatum aſſumo. ⁊ rude opuſculum correctiōis exposcit. ſi quid dixero in hoc qd videatur veritati ꝯtrarium. peritiorum correctioni ſubſicio ⁊ expono. Nā ſi quid aliter ſapitis hoc vobis dñs reuelabit. ⁊ qualis ego ſum in ſcriptis alio₃. tales alios volo intellectores eē meorum.

¶ De ſūma trinitate ⁊ fide catholica. Rubrica.

p

Eſt prohemiu₃ in quo bre

uiter edocemur quare hec noua compilatō facta ſit. veteri diſſoluta e₃. qr diuerſe conſtitutiones ⁊ decretales epiſtole ſūmo₃ pontificū in diuerſa ſparſe volumina qua₃ alique ꝓpter nimiam ſimilitudinem. ⁊ quedam pp ꝯrietatem. nōnulle ēt ob ſui prolixitatem cōfuſionem inducere videbantur. alique vero vagabantur extra volumina ſupradicta. que tanq̄₃ incerte frequēter in iudiciis vacillabant. Et ideo Gregorius papa nonꝰ pie memorie ad vtilitatem publicā i vnum volumen reſecatis ſuperfluis mandauit redigi. adiectis ſuis conſtitutiōibus per quas nōnulla que in prioribus erant dubia declarant. vt in eodē prohemio continetur. ¶ Ponitur prima rubrica De ſūma trini. ⁊ fide catho. nec ſine miſterio ponit̄ primo loco. ipſa enim eſt vniuerſo₃ principium. vt. ſ. c. i. in princi. ab ea elementa ⁊ eo₃ diſpoſitio producta ſunt in orbem terra₃. v. C. de ve. iur. enu. l. i. in prin. Hec ſancta trinitas primam per moyſen ⁊ alios ꝓphetas doctrinā prebuit humano generi ſalutarē. vt. ſ. c. i. §. hec ſancta. Et lʒ de hac materia non humano ore loquendum ſit ſed diuino. de conſe. diſt. ii. in xp̄o patri. Aliqua tñ ſub cōpendio videamus. Et prio cur ſumma dicat̄ ⁊ quidē qr maior ⁊ prior eſt oībus rebus vt ſuperius dictū eſt. Trinitas dicit̄ eo q̄ lʒ vna ſit ſubſtantia eſſentia ſeu nā diuina. Eſt tñ pater qui generat filius qui gignitur ⁊ ſpūſſanctus qui ꝓcedit. vt diſtinctiones ſint in pſonis ⁊ vnitas in natura. Nam lʒ alius ſit pr̄ alius filius alius ſpūſſanctus non tñ aliud. Sed id qd eſt pater eſt ⁊ filius. idē₃ ⁊ omno eſt ⁊ ſpūſſanctus. vt. i. e. c. dānamus. Fides aūt catholica hec eſt que in ſymbolo continetur quā romana tʒ eccleſia. vt. xxiiii. q. i. hec eſt fides quā firmiter credere ⁊ ſimpliciter confiteri debemus. vt. i. eo. c. i. in prin. ⁊. xxiii. di. qui epi. de qua turbis aduniatis publice diſputare non licet. vt. C. eo. ti. l. nemo in prin. Solliciti. n. eē debemus vt margaritas noſtras ante porcos non mittamus. vt. xi. q. iii. nolite. Et ne de ſecretioribus diuine ſnie oībus ꝓloquantur. vt. xliii. di. mādatis nec magiſtris canonū ⁊ cuſtodibus fas eſt inire certamen. cum omnibus alieni cōmunionis. vt. xxiiii. q. iii. Cum quibus in fi. quod intellige cum quis publice de fide cōtendit ⁊ ex hoc tumultus ⁊ pfidei occaſione ꝯrent vt dicit lex pal. nemo aliter in fide inſtruēdi ſunt ſimplices. vt. x. q. i. placuit ⁊ heretici cōfutandi. vt. xix. di. ſcām de cō. diſ. ii. In xp̄o pr̄ ⁊ in pleriſq₃ capitulis in eadē di. poſitis. ⁊. C. de epi. ⁊ cler. l. qm̄. Nō ſolum aūt virgines ⁊ cōtinentes verū etiam cōiugati p fidem rectam ⁊ operationes bonā deo placētes ad eternam merent̄ beatitudinē peruenire. vt. i. c. firmiter in fi. Violatores aūt fidei incertū qbꝰ ūt ſaluis penis tpalibus que talibus imponunt̄ vt dicemus. i. de here.

¶ De conſtitutionibus. Rubrica.

p

Oſtquam deus formauit

hoīem ad imaginem ⁊ ſimilitudinem ſuā. vt xxxiii. q. v. hec imago. ⁊ in tate virili vt ō pe ni. di. ii. §. Romanos. ꝓduxit eū co mis natura le. Illud. n. incipit ab exordio rōnabilis creature. vt. v. di. in pri. Deinū lex vetus data eſt p Moyſen ⁊ ꝓphetas. poſt modū tranſlato ſacerdotio lex noua ſucceſſit. vt. i. e. c. trāſlato. Sed q₃ hoīum creſcēte malitia effrenata cupiditas quotidie noua litigia generabat. vt. ſ. in ꝓhemio. ita vt plura eſſent negocia q̄₃ vocabula. vt. ff. de pſcrip. ver. l. natura. Sancti patres decreta ⁊ ꝯſtōnes ſummi Pontifices ediderunt vt ſub iuris regulis hoīes conſtituti diſcant honeſte viuer. Alterum nō ledere. ius ſuum cuiq₃ tribuere. hec. n. ſunt ꝑcepta iuris. vt. ff. de iuſticia ⁊ iure. l. iuſticia. §. iuris ꝑcepta. Et licet hoc verbū ꝯſtitutio ad oēs decretales omneſq₃ leges valeat prorogari. Nā alias reſtricto vocabulo ꝯſtōnes dnr̄ principum leges populi romani ⁊ edicta pretorū. In hac tñ Rubrica tractat̄ ſpālr̄ de quibuſdam ꝯſtōnibus q̄ dici poſſunt ꝯſtōnes conſtitutionū. qr ſub Rubrica iſta tractat̄ de aliis ſtatutis canonicis obſeruādis. vt. i. eo. ti. c. i. Et de vi ⁊ ptāte aliarum ꝯſtōnum. Hec. n. conſtitutio cū editur futuris dat formā negociis ⁊ preteritis diſpēdiis non cōmendat. vt. i. e. c. ii. q poſſunt in rebus eccleſiaſticis cōſtituere qr non layci vt. i. eo. ti. que in eccleſiarū. ⁊ c. eccleſia. ⁊. xcvi. di. bene qdē₃. Quod ꝯſtō debet eē clara nihil ambiguum continens vel obſcurum. vt. i. eo. c. vlt. liii. di. erit. ff. de verbo. ſigni. ab hac. Nihil eſt adeo ꝯſtōnum ⁊ legum proprium ſicut claritas vt in auct. de teſt. imperf. §. nos igitur colla. vii. ¶ Videndum eſt igitur qd ſit conſtitutio. vñ dicatur. quis poſſit facere cōſtitutionē. que eā conſtituendi. Que virtutes conſtitutionū ⁊ qualiter cōſtitutionibus derogei ⁊ qñ cōſtitutio incipit artare. ⁊ que ſit pena nō obſeruantium. ¶ Conſtitutio ē ius ſcriptū. i. i. di. §. cū itaq₃. Sicut conſuetudo eſt ius nō ſcriptū moribus vtentiū approbatū. vt ea. di. Conſuetudo. Na₃ ex non ſcripto ius venit vt inſti. de iure natu. gen. ⁊ ciui. §. ex nō ſcripto. ⁊ ergo cōpetenter poſt iſtum tractatū ſequit̄ tractatus de cōſuetudine. ¶ Dicitur ꝯſtitutio quaſi cōe ſtatutū. ¶ Na₃ papa cum fratribus ſuis ⁊ ceteri ꝑlati cum capitu

dubijs declinandū. vt de transac. c. vlti. l. vl. eod. Alias ī dubijs qđ tutius est tenere debemus. vt. ē. de presby. non bapti. veniens. ē. de bap. ⁊ eius effec. de quibusdā. de con. dist. iiij. si nulla ⁊ di. l. presbyteri. Alias in dubijs sua cōscientia hoīes relinquūtur. ē. de iureiur. mulieri. xxxij. di. habuisse. ¶ Tertia regula est. vtilius scādalū nasci permittitur ꝙ̄ veritas relinquatur. s. fidei. vel veritas bone vite. Triplex ē. n. veritas bone vite. ⁊ hec nunꝙ̄ dimittat̄ pp aliqđ scandalū. qꝛ p nullo scandalo dꝫ cōmitti mortale peccatū. vt. ē. de no. o. pe. nun. cū ex iniuncto circa fi. Itē iusticie respectu iudicio. discipline respectu prelati. Et in his aliqñ veritas dimittitur pp scandalū. vt. xxiij. q. iiij. nō pōt. Unde versus. Est vera vite. doctrine iusticieqꝫ. Unū semp habe. duo pp scandala linque. ¶ Quarta regula est qđ non est licitū necessitas facit licitum. simile ad hanc regulā de conse. di. i. sicut. ⁊ di. iij. puenit. ⁊ di. v. discipulo. ē. de fur. qui per necessitatem. Et est rō. qꝛ necessitas est ꝯ̄ria voluntati. ff. q. met. cā. l. i. ⁊ nullū peccatū nisi voluntariū. vt. xv. q. i. §. i. ⁊ c. illa. ¶ Quinta qđ latenter aut p vim vel alias illicite introductū est nulla dꝫ stabilitate subsistere. in hac pōt poni exemplū in exactis latenter aut p impressionē aut p dolū a prelatis introductū ꝙ̄ subsistere de iure nō dꝫ. vt. x. q. iij. qꝛ cognouimus. ē. de excess. prela. sane. vel pōt poni exemplū in ꝯsuetudine irrōnabili introducta latenter vel p vim ꝙ̄ subsistere non dꝫ. ff. de leg. ⁊ se. cōsu. l. q̄ nō rōne. ē. de cōsue. c. vlti. ¶ Sexta in ipso causę initio nō est a qōnibus inchoandū cōtingit hoc ideo quia ad qōnes non peruenit nisi per presumptiones ⁊ indicia ⁊ ppterea nō est a qōnibus inchoandū. vt dicit hic ⁊ ff. e. ti. l. i. §. l. ⁊ C. eo. ti. l. milites. ¶ Septima quicqđ in sacratis deo rebus ⁊ epis agit̄ pro sacrilegio reputatur qꝛ sacra sunt ⁊ a quoqꝫ violari non debēt. sacrilegium. n. cōmittit̄ si res ecclesie diripiantur. vt. i. q. iij. puenit. xvi. q. vi. c. ij. xvij. q. iiij. si quis domū. ē. de fo. cōpe. conquestus. ē. de sen. ex. cōquesti. ⁊ qđ dicit sacratis supple maxime. nā ⁊ nō sacrate priuilegium habēt ⁊ serui ecclesiaꝝ. vt. xij. q. iij. ecclesiaꝝ seruos. sic ⁊ cuius iniuria infert̄ psonis ecclesiasticis. vt. xvij. q. iiij. si quis suadente. ⁊ qꝛ si dicit epis subaudi maxie. xvij. q. iiij. si quis deinceps. ¶ Octaua q ex timore facit pceptū aliter ꝙ̄ debeat facit. ⁊ ideo iam facit intelligendū est de pcepto diuino ⁊ de eo qui illud facit timore seruili. qui nō pōt esse simul cum charitate vnde talē timorē habens non pōt mandata dñi adimplere. cū non sit in charitate que est sūma oīum bonoꝝ operum. vt de pe. di. ii. charitas. secus ē de timore filiali qui simul habetur cū charitate. vnde qui timet deum facit bonū. Item timor seruilis introducit filialē sicut seta filū vel linū vt ē de pe. di. ii. sicut seta. vnde dꝫ crescit charitas ⁊ minuitur timor. vt de pe. dist. ii. forte nata. pfecta vero charitas foras emittit timorē. vt. xxiij. q. vi. scismatici. q igitur timore seruili facit pceptū dei nec facere intelligit̄ vt dictū ē. ¶ Nona offendens in vno factus est oīum reus. qđ sic intelligo vt offendens in vno peccato mortali fiat reus oīum. quo ad sufficientiā dānationis. i. ita sufficiat vnū ad eternā dānationē sicut oīa. vel offendens in vno. i. in vna virtute. nā statim subintrat vicium virtutis oppositū cum excluditur virtus. vt. xxxii. q. i. cū denunciatur improbitati. ⁊ sic cū habeat vnum viciū mortalis peccatī oīum virtutum factus est reus qꝛ nullam hꝫ virtutes vel vno. i. in charitate sine qua nemo pōt saluari ac si oīum peccatoꝝ reus esset ⁊ simile ad istud de pe. di. vi. c. i. ¶ Decima nō pōt esse pastoralis excusatio si lupus oues cōmedat ⁊ ipse nescit. hoc iō pringit qꝛ de custodia tenetur ff. loca. ⁊ pdu. qui mercedē. pastor enī vigilare dꝫ ⁊ aīam suam ponere p ouibus. vt. xxiij. q. iiij. reos psone. ⁊ ideo tenet̄ de culpa sicut custos carceris. vt ff. de custo. ⁊ ex. re. l. vlti. nō igitur excusatur pastor ignorantia qꝛ de negligentia tenetur vt prelatus. lxxxi. di. dcū. sicut nec excusat̄ custos fornacis si obdormit vel negligenter custodit ⁊ ignis euagatus villā incendit. vt ff. ad le. aqui. l. si seruus. ¶ Ultima regula est indignum est ⁊ a romane ecclesie pluritudine alienum. vt pro spūalibus facere quis homagiū compellantur. hoc iō qꝛ symonia cōmittitur. vt. ē. de symo. si diligenti. Sed sacramentum de fidelitate ⁊ si clericus prelatus nō debent suo prelato prestare. vt. ē. de maio. ⁊ obe. legebatur. si tñ hec cōsuetudo deposcat ꝓstabitur. vt. ē. de verb. signi. cum clerici. ē. de elec. qualiter. sed a prelato de iure prestatur suo superiori. vt. ē. de iureiur. nulius. xxiiij. di. ꝙ̄ꝙ̄. Sed ꝗuis pro spūalibus temporalia non prestantur affectio tñ ⁊ charitas indebite non censentur. ¶ Solent. n. hoīes quadā prerogatiua amoris diligere illos a quibus se percepisse beneficia recognoscunt. ⁊. ē. de test. cum in officiis. Cum igitur doctrina iuris canonici spūale sit obsequium. possem lector mihi retribuere spūaliter in affectu. sed sufficit si nō detrahas si hoc opus laudibus attollendum lingua nō carpas venenata. Sūt enī quidā qui in primo se estimant vt bona que viderint discere cōtēnant. ⁊ quod grauius est alioꝝ opuscula ꝙ̄ꝙ̄ vltima dēre lineā vltro suffundunt. sicubi vero reperitis qꝛ alioꝝ dicta compilam. nō turberis. hec. n. cōscientie quedā exegit temeritas: que in offensam incidere timui omittendo hec cui vtilitas suasit ⁊ indixerit. si forasse legeris quod i apparatu meo meminerim te vidisse considera qꝛ non oēs qui sūmam habituri sunt habeant apparatum. ⁊ propterea malui repetere ꝙ̄ deesse.

¶ Summa perutilis Gofredi super libris Decretalium feliciter explicit. Venetiis impressa per Philippum Pincium Mantuanum. Anno salutis. M.cccccii. Die. xxvi. Augusti. Imperante Serenissimo dño Leonardo Lauredano. Venetiarum Duce Inclito.

a b c d e f g h i k l m n o p q r

Omnes sunt terni preter r. qui est duernus.

Defende nos beate pater Antoni.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SALAMANCA